

Yliopistojen opiskelijavalinnat uudistuvat

Ajankohtaista AMKEssa webinaari 12.9.2024:
Kohti sujuvampia polkuja ammatillisesta yliopistoon

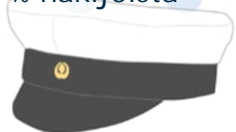
YLIOPISTOJEN
OPISKELIJAVALINTOJEN
KEHITTÄMISHANKE
2022-2025

Projektipäällikkö Tanja Juurus

Yliopistojen valintatavat

Ylioppilastutkinto

77 % hakijoista*

Ammatillinen tutkinto

16 % hakijoista*

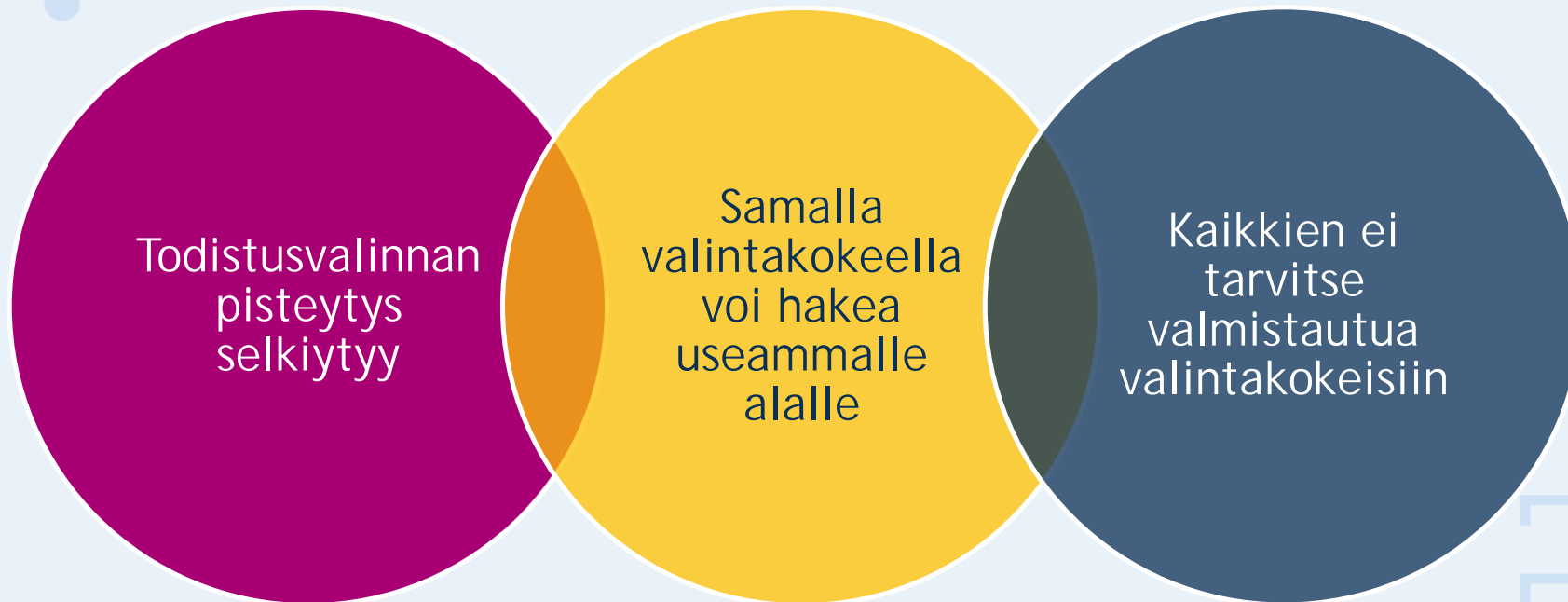
Ei tutkintoa

15 % hakijoista*

* Kevään yhteishaku 2024, lähde: Vipunen

Tavoitteena selkeät, toimivat ja vähemmän kuormittavat opiskelijavalinnat

Tutkimus

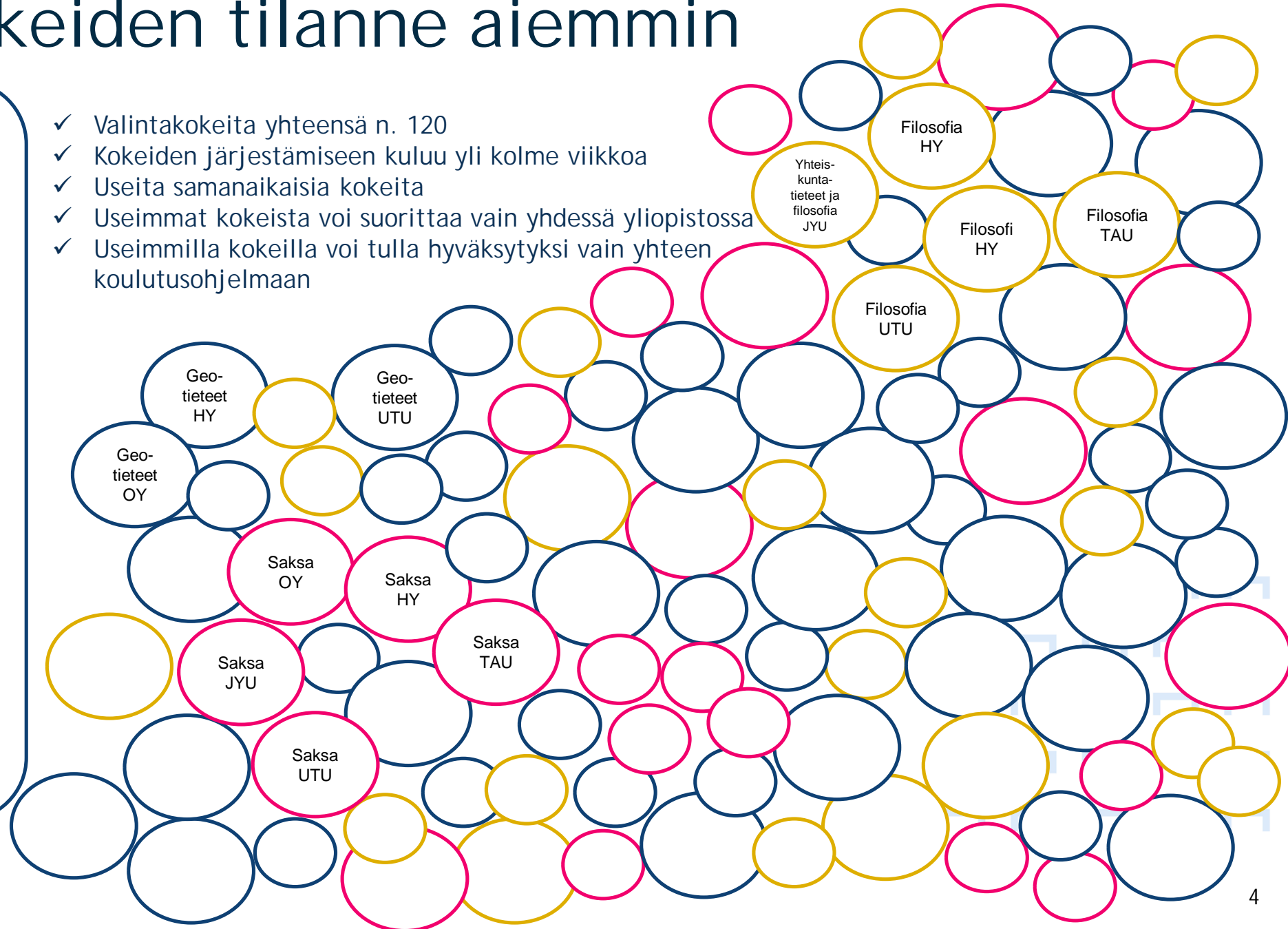
Yhteinen keskustelu

Valintakokeiden tilanne aiemmin

Yhteisiä kokeita 2024

- Biokemia
- Biologia ja ympäristötieteet
- DI-koulutus
- Arkkitehtuuri
- Farmasia
- Historia
- Hoitotiede
- Kasvatusala
- Kauppatieteet
- Lääketieteet
- Maantiede
- Metsätieteet
- Oikeustiede
- Psykologia ja logopedia
- Sosiaalityö
- Tietojenkäsittelytiede
- Yhteiskuntatieteiden pilottikoe
- Åbo Akademin koe

- ✓ Valintakokeita yhteensä n. 120
- ✓ Kokeiden järjestämiseen kuluu yli kolme viikkoa
- ✓ Useita samanaikaisia kokeita
- ✓ Useimmat kokeista voi suorittaa vain yhdessä yliopistossa
- ✓ Useimmilla kokeilla voi tulla hyväksytyksi vain yhteen koulutusohjelmaan

Valintakokeiden keskeiset haasteet

Hakijan näkökulmasta

- Ei realistista mahdollisuutta valmistautua ja osallistua jopa kuuteen valintakokeeseen
- Todistusvalinnalla hyväksytytkin valmistautuvat valintakokeisiin = turha kuormitus
- Ei-toivotut välivuodet

Yliopistojen näkökulmasta

- Valintakokeiden laatiminen, järjestäminen ja arviointi kallista; mitataan osin päällekkäisiä tietoja ja taitoja
- Menetetään erinomaisia hakijoita, koska hakijat joutuvat valitsemaan ja poisvalitsemaan
- Todistusvalinnalla ja valintakokeella valituilla tulee olla samat mahdollisuudet menestyä opinnoissa

Yhteiskunnan näkökulmasta

- Koulutuksellinen tasa-arvo
- Hidas siirtymä toiselta asteelta korkeakoulutukseen

Valintakoe kokonaisuus 2025 →

Valintakoe A

- Fysiikka*
- Informaatioverkostot
- Kemia*
- Matemaattiset tieteet*
- Nanotiede
- Tietojenkäsittelytiede*
- Tekniikka

*ml. opettajan-
koulutukset

Valintakoe B

- Biokemia ja molekyylibiotieteet
- Biolääketiede
- Farmasia
- Lääketieteelliset alat
- Ravitsemustiede

Valintakoe C

- Biologia
- Elintarviketieteet
- Geotieteet
- Maantiede
- Maataloustieteet
- Metsätieteet
- Ympäristötieteet

Valintakoe D

- Logopedia
- Psykologia
- Terveystieteet ja hoitotiede
- Liikuntabiologia ja valmennustiede

Valintakoe E

- Kasvatustieteet
- Liikuntapedagogiikka

Valintakoe F

- Kauppatieteet
- Taloustiede
- Tietojärjestelmätiede
- Ympäristö- ja elintarviketalous

Valintakoe G

- Hallintotieteet
- Oikeustieteet
- Sosiaalitieteet
- Viestintätieteet
- Yhteiskuntatieteet (sis. liikunnan yhteiskuntatieteet)

Valintakoe H

- Filosofia
- Historia
- Kulttuurien tutkimus
- Taiteiden tutkimus
- Teologia*

*ml. opettajankoulutukset

Valintakoe I

- Kielitieteet
- Kirjallisuustieteet
- Kotimaiset kielet
- Vieraat kielet

Esitys nähtävillä: <https://blogs.helsinki.fi/valintahanke/esitys-valintakoe kokonaisuudeksi-2025/>

Mihin uudet valintakokeet perustuvat ja mitä niillä mitataan?

Kaikki valintakokeet perustuvat ainakin osittain kokeessa jaettavaan aineistoihin

- Osassa valintakokeista vaaditaan lukion tietyn oppimäärän *tai sitä vastaavien taitojen* hallintaa
 - Lähinnä silloin, kun kysymys ns. kumuloituvasta osaamisesta (matemaattiset aineet, kielet)
- Osassa valintakokeista on lyhyt ennakkomateriaali
 - Psykologia, logopedia, terveystieteet, osa liikuntatieteistä, oikeustieteet, kirjallisuustieteet
 - Ennakkomateriaali julkaistaan 2-4 vrk ennen valintakoetta

Ennakkomateriaalien tarpeen kriittinen tarkastelu

- Valintojen aikataulutavoite
- Ennakkomateriaalien rooli koulutuksellisen tasa-arvon toteutumisen kannalta
- Mitä ennakkomateriaalilla mitataan? Kykyä omaksua tietoa ja tunnistaa olennainen (valmennuskurssit, tekoäly)? Ulkoa oppimista?

Kokeet mittaavat ennen kaikkea yleisiä korkeakouluvalmiuksia

- Kykyä soveltaa tietoa, loogista ajattelua, jne.
- Koulutusalojen konteksti ja erityistarpeet huomioiden

Mikä muuttuu valintakokeiden lukumäärän lisäksi?

Kokeisiin valmistautuminen

- Pitkää ennakovalmistautumista vaativia kokeita entistä vähemmän
- Kääntöpuolena hakijoiden epävarmuus siitä, miten kokeisiin voi valmistautua
 - Huolta pyritään hälventämään kokeiden kuvauksilla, jotka julkaistaan yliopistovalinnat.fi -sivustolla lokakuun lopulla

Kokeiden aikataulu

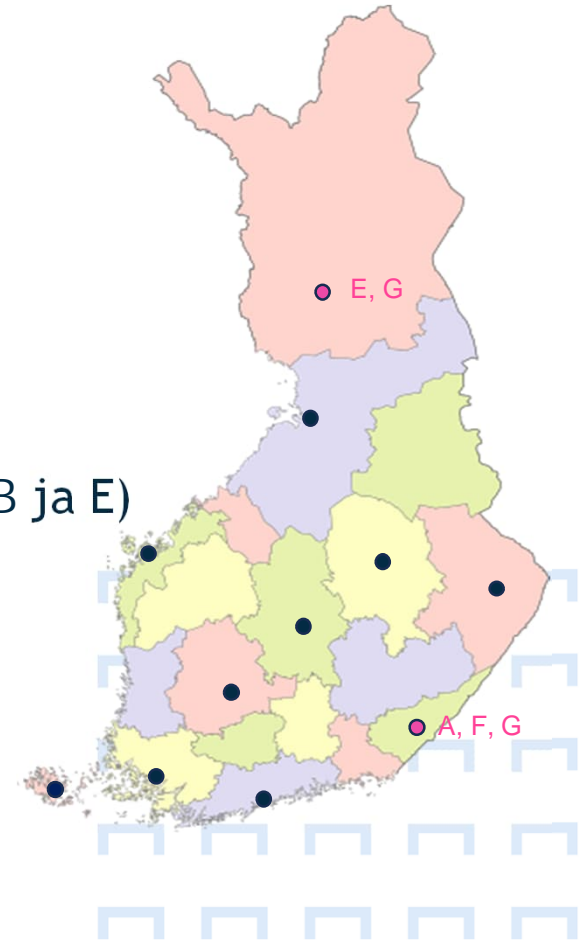
- Kokeet pääosin hieman aiempaa myöhemmin
- Ei eri kokeita samanaikaisesti
- Pääosin ei samalla viikolla AMK-valintakokeen kanssa (lukuunottamatta kokeita B ja E)

Kokeiden digitaalisuus

- Kaikki kokeet digitaalisia samassa valintakoejärjestelmässä kuin AMK-koe

Kokeiden suorituspaikat

- Kaikki kokeet mahdollista suorittaa yliopistokaupungeissa eri puolilla Suomea

Viestejä yliopisto-opintoja pohtivalle ammatillisen koulutuksen opiskelijalle

Yliopisto ei ole vain ylioppilaille, joilla on rivi laudatureja

Noin 40 % yliopisto-opiskelijoista valitaan pelkällä valintakokeella

Valintakoeuudistus parantaa mm. työssäkäyvien hakumahdollisuuksia

Jatkuva oppiminen on nykyaikaa, yliopistoon ei ole ikärajaa

Tärkeintä on oma kiinnostus ja opiskeluvalmiudet

Kaksiportainen tutkintorakenne mahdollistaa reitin AMK → yliopiston maisteriopinnot (2 v)

Avoimessa yliopistossa voi tutustua yliopisto-opintoihin ja avoimen opinnoillakin voi päästä yliopistoon

Kiitos!

YLIOPISTOJEN
OPISKELIJAVALINTOJEN
KEHITTÄMISHANKE
2022–2025

blogs.helsinki.fi/valintahanke
valintahanke@helsinki.fi